

[Grethe Philip.]

finansudvalget i det afsluttende samråd med økonomi- og budgetministeren den 14. marts. Ministeren fremlagde på dette møde to vigtige og begge meget tankevækkende dokumenter, nemlig den reviderede finansplan for indeværende år, altså for 1972-73, samt finanslovforslagets tal, ført à jour for 1973-74, og desuden ud over denne finansplan en foreløbig konjunkturoversigt.

Det fremgik af finansplanen, at de lovbestemte udgifter i årets løb er steget med ca. 2 milliarder kr. Et nok så stort tal, som vi nu må køre videre med i de kommende år. Af stigningen var godt 1 milliard kr. uforudsete stigninger, idet der til de øvrige knap 1 milliard kr. var afsat beløb på reserverne.

At skønnet over lovbestemte udgifter eller udgifter uden for rammer, som de også kaldes, har været godt 1 milliard kr. for lavt, afspejler sig i en tilsvarende nedgang i overskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet. Den finanspolitiske stramning er altså i det forløbne år blevet langt ringere end til sigtet. Jeg må sige, at jeg har svært ved at finde nogen større trøst i, at også den foregående regering begik fejlbedømmelser.

For det kommende år viste finansplanen større lønudgifter end beregnet. Over lovreserven var der allerede disponeret, og der var lagt op til besparelser, der skulle holde noget igen på de lovbundne udgifters himmelflugt.

Må jeg her gøre et lille sidespring med et spørgsmål til økonomi- og budgetministeren. Siden finansplanen af 13. marts har regeringen stillet en række ændringsforslag. Formelt er der en om end nedskåret lovreserve tilbage efter regeringens forslag. Mit spørgsmål til ministeren er: i hvor høj grad er der på nuværende tidspunkt disponeret over denne lovreserve, heri inkluderet eventuelle merudgifter for staten, når forhandlingerne med landbruget afsluttes? Er det sådan, at den lovreserve, der nu står, i virkeligheden er opbrugt, og at ministeren lægger op til det sabbatår, som man fra forskellige side skiftevis har foreslået?

At der var hårdt brug for besparelser, fremgik kun alt for tydeligt af det andet dokument, der blev fremlagt af ministeren, nemlig en oversigt over danske konjunkturtendenser. Jeg skal ikke her repetere de oplysninger, vi har modtaget — de er jo også almindeligt tilgængelige for folketingets medlemmer — men blot notere, at vi i de senere måneder er gået ind i et vældigt konjunkturopsving, at de seneste tal for handelsbalancen viser en faretruende tendens i retning af et stærkt forøget underskud på betalingsbalancen, at byggeriet af parcelhuse har været rekordagtig stort og ser ud til at ville fortsætte om ikke i samme stigningstakt, en stigning, der også vil påvirke udbuddet af obligationer, og at den private efterspørgsel i øvrigt er i stærk vækst, ligesom indregistreringen af biler på ny efter et fald er vokset stærkt. Det kan tilføjes, at priserne har taget til i fart opad. Det er et yderligere udtryk for, at samfundsøkonomien er ved at blive bragt ud af balance.

1972 har på mange måder været et godt år. Det skal ikke på nogen måde bortforklares eller skjules, men vi er nu ved et vendepunkt, hvor vi må gribe problemerne an på en ny måde, hvis vi stadig skal være herre over den økonomiske situation.

Vi står over for to store problemer: det langsigtede strukturelle problem og det kortsigtede, mere konjunkturprægede. Perspektivredegørelsen stillede en prognose op for udviklingen i det offentlige udgifter, hvis vi fortsætter ad de baner, vi nu er inde i. Vi ved, at der i de få år, der er gået, siden denne redegørelse blev udarbejdet, er sket en endnu stærkere vækst i antallet af offentligt ansatte end forudsat. Det er særlig på det sociale område og inden for sundhedsvæsenet, vi finder den voldsomme stigning i personellet, og det fremgår ved nærmere undersøgelse af materialet, at det navnlig er ude i kommunerne, væksten foregår.

Dykker man yderligere ned i det materiale, vi har for hånden, viser det sig, at vi har de store stigningsprocenter blandt sociale hjælpegrupper som hjemmehjælpere og